

Volleyboll
Beachvolleyboll

Februari 2009

mått bok

måttuppgifter för
fritidsanläggningar

Förord

Måttboken är sedan 1970-talet en produkt som Sveriges Kommuner och Landsting ger ut där tävlingsmått för ett antal idrotter behandlas tillsammans med en allmän del.

Den allmänna delen innehåller:

- Regler, normer, standard
- Färger, ljusreflektans, glans
- Förråd för idrotter
- Belysning
- Ljudmiljö
- Omklädningsrum
- Läktare

Måttbokens syfte är att vara ett stöd till arkitekter, anläggningsägare, idrottsföreträdare och andra kring hur idrottsmiljöer och idrottsanläggningar kan byggas. I samtliga fall, oavsett det handlar om nybyggnation eller renovering, är det viktigt att beakta vad anläggningen ska användas till och vilka behov användarna av den har. Måttboken behandlar tävlingsytan för ett antal idrotter och gör inte anspråk på att vara vägledande vad gäller säkerhetsfrågor.

Uppdatering av Måttboken genomförs varje år med hjälp av idrottsförbund och ett antal experter. Dessa granskar respektive del och anger önskade revideringar. Revidering av innehållet sker när behov uppstår, till exempel vid regeländringar, och hänsyn tas till ändringarnas omfattning, kostnader och tidsaspekter för genomförande.

I Måttboken används rubrikerna Regelmått och Lämpliga mått. Regelmått gäller t.ex. om anläggningen ska användas för internationella tävlingar eller spel i högre divisioner. I vissa fall innebär Regelmått ökade kostnader, t.ex. krav på höga fria höjder till innertak m.m. Angivna Regelmått omfattar utdrag ur tävlingsregler för de olika idrotterna.

De mått som anges under Lämpliga mått beskriver mått som gör anläggningarna användbara för utövande av respektive idrott, men som inte har de mått som krävs för att t.ex. arrangera internationella tävlingar eller elit tävlingar.

Innan måtten på en anläggning bestäms bör anläggningsägaren avgöra hur den ska användas och vilka funktioner den ska fylla. Detta kan göras i samråd med de tänkta användarna som t.ex. skola, föreningsliv och självorganiserade. När detta är bestämt väljer anläggningsägaren de mått och funktioner som ger den mest effektiva användningen av anläggningen.

Vi vill också poängtera att det är anläggningens ägare, som bland annat av ekonomiska skäl, har det yttersta ansvaret för att avgöra utformningen på anläggningen.

Måttuppgifterna har granskats av idrottens specialförbund samt experter på området. Måttboken är tänkt att användas vid såväl nybyggnad och ombyggnad som vid upplinjerig av anläggningar.

Produktion: Sveriges Kommuner och Landsting
Originalarbete: Ordförrådet AB

Mer information om Måttboken finns på hemsidan, www.skf.se/mattboken

På hemsidan finns en förteckning över Måttbokens alla delar, där framgår datum för aktuell version.

Måttbok: ISBN 91-7099-793-4. ISSN 1101-3052

Ändringar
i förhållande
till föregående
utgåva är
markerade
med

••••••••

VOLLEYBOLL

Volleyboll är ett lagspel mellan två lag med vardera 6 spelare på planen och högst 6 avbytare. Vanligen spelas tävlingarna inomhus.

En match spelas i bäst av tre eller fem set. En match kan ta upp till två timmar.

Vid motion är tidsbegränsning till 60 minuter vanligast och vid träning 90–120 minuter.

Vid tävling kan följande funktionärer förekomma:

Volleyboll:

1 förste domare

1 andredomare

1 matchsekreterare, 2 vid internationella tävlingar

2 linjedomare, 4 vid internationella tävlingar

6 bollrullare

2–6 golvtorkare

Funktionärernas placering vid banan:

○ Förstedomare på hög stol

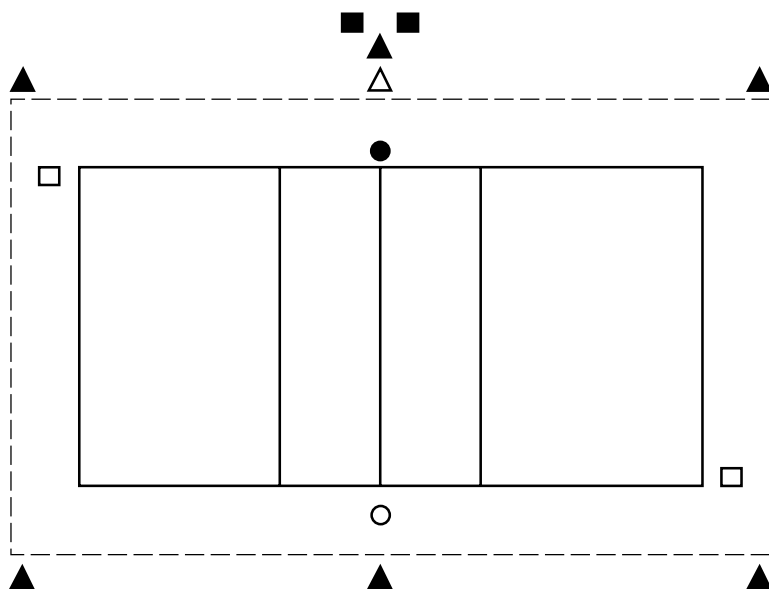
● Andredomare

△ Matchsekreterare

□ Linjedomare

▲ Bollrullare

■ Golvtorkare

Belysning

Se allmänna avsnittet om belysning.

Mått och markeringar

Alla mått i meter

Lämpliga mått

	Bredd A min	Längd B min	Höjd H min
Nationella matcher, volley	15,0	28,0	7,0

Regelmått (I tävlingsregler föreskrivna mått)

OS, volley	26,5	40,0	12,5
Internationella matcher och Elitserien, volley	21,0	36,0	8,0

Mått-toleranser

Mått får avvika högst $5 \times \sqrt{L}$ mm där L = måttet i m, oberoende av om måttangivelser sker med eller utan decimaler.

Markeringar

Linjebredd 0,05
Linjefärg ljusblå

Resultatmarkering:

- 2x1 siffra
- 2x2 siffror

Övningsvolleyboll: 0,02 breda blå linjer om banan ej har regelmått. Se även "Färger"

- Normaltidur
- Uppgift om utnyttjande timeout-tider och spelarbyten kan finnas

Volleybollturneringar under försäsong och ungdomstävlingar kan med fördel spelas på tvären. 6–8 lag kan spela samtidigt i en 44x22-hall.

Kidsvolley är en spelform för ungdomar 6–9 år. Spelet är enkelt och går ut på att man kastar och fångar bollen över ett nät som sitter uppspänt på en badmintonplan, höjd 2,0 meter.

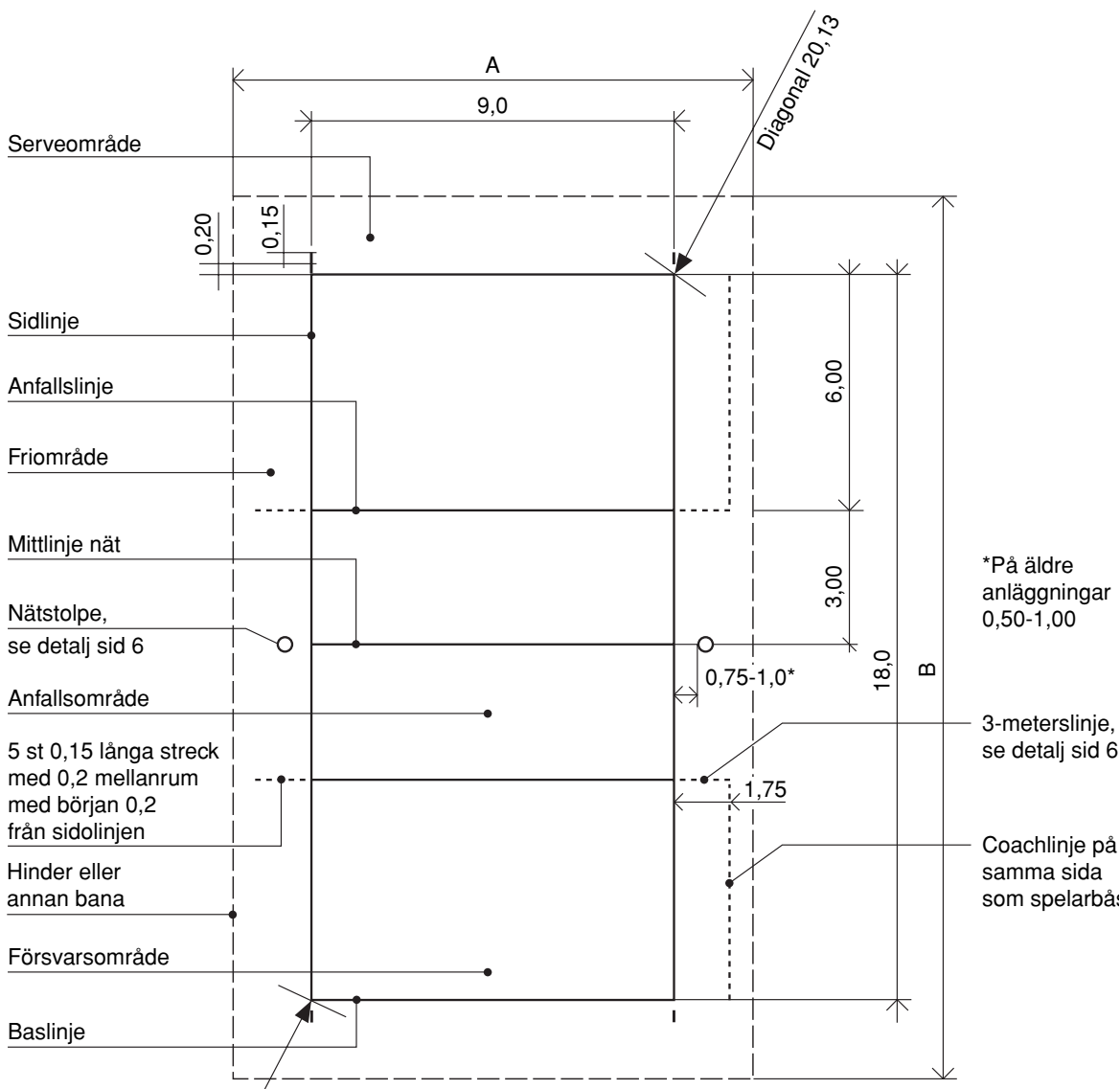
• Linjering av sporthallar

Många sporthallar används av flera idrotter och måste därför anpassas för detta. En del av denna anpassning är linjeringen. När det gäller linjering är det viktigt att först ta ställning till vad hallen ska användas till, vilka idrotter använder den och till vad – tävling och/eller motion. Måttbokens rekommendation är att samtliga anläggningsägare anpassar sin linjering efter anläggningens behov. I detta ingår att utesluta linjer för idrotter som inte använder hallen.

Vid linjering måste korsande linjer med olika färger accepteras men inte linjer som täcker varandra på annat sätt. Sådan övertäckning kan elimineras genom att hela banor förskjuts mer än en linjebredd åt något håll. Dessa förskjutningar bör planeras vid inmätning av fundament för nät och mål. För att behålla gemensam centrumlinje kan banor för basket, handboll och innebandy ändras något. Exempelvis kan handbollsplan förlängas 0,1 m för att undvika övertäckning mellan målgårdslinjen och basketbanans kortsidlinje. Banor för spel över nät – badminton, tennis, volleyboll – får inte ändras och inte heller målgårdar och strafflinjer i förhållande till mål eller korgar.

När det gäller i vilken ordning linjerna ska målas rekommenderas följande:

• 1 Badminton (överst, målas sist)	• 6 Innebandy
• 2 Tennis	• 7 Futsal
• 3 Basketboll	• 8 Träningsplan Basket
• 4 Volleyboll	• 9 Träningsplan Volleyboll
• 5 Handboll	• 10 Träningsplan Innebandy

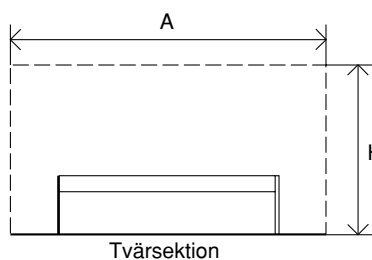
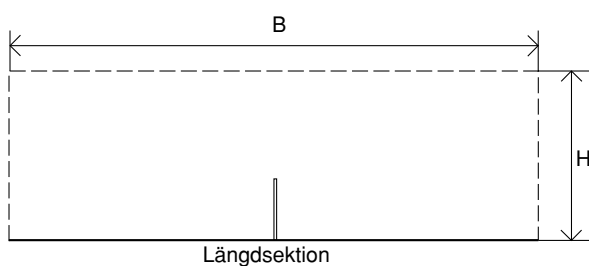
Nätets mått 9,5x1,0

Nätets höjd över golv på mitten:

Herrar: seniorer och juniorer	2,43	Pojkar 15-16 år	2,24
Damer: seniorer och juniorer	2,24	Flickor 15-16 år	2,10
Pojkar 17-18 år	2,35	Pojkar och flickor -14 år	2,00
Flickor 17-18 år	2,18		

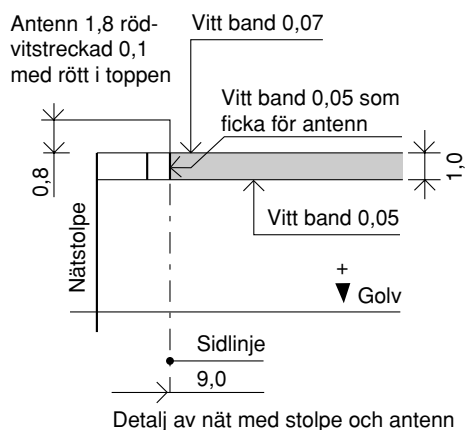
Nätets höjd över sidlinjerna max 0,02 högre än på mitten.

Minsta innerprofil

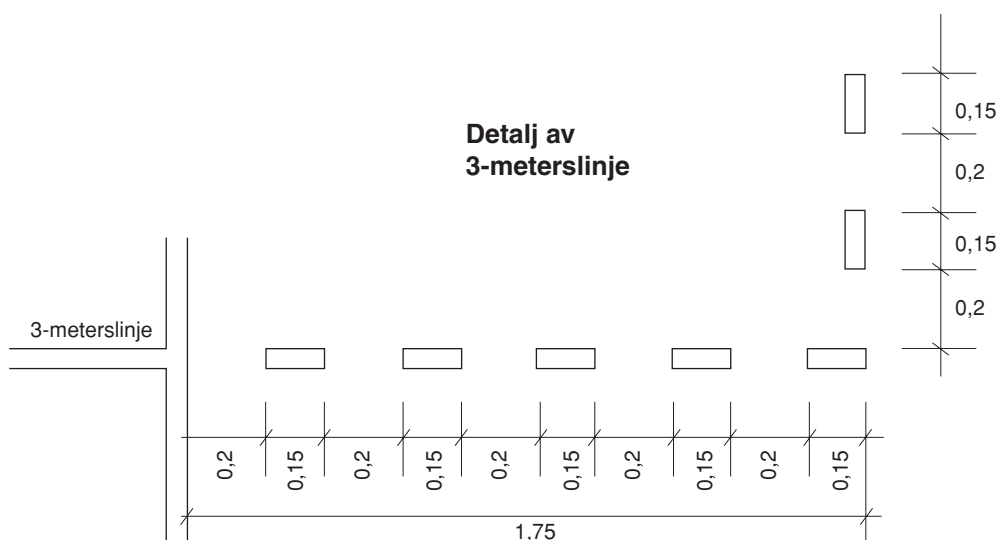
Måttpilsförklaring

- Avstånd avser ytterkant
- Avstånd avser innerkant
- Avstånd avser centrum

Detalj av nät med stolpe och antenn

Detalj av nät med stolpe och antenn

Detalj av 3-meterslinje

Färger

Färger anges här enligt SIS färgatlas 01 91 02 baserad på NCS-systemet (Natural Colour System).

Väggarnas och golvens färger bör utgöra en lugn bakgrund till spelare och bollar och bör därför inte ha kontrasterande ytor som tex ribbstolar eller reklamtexter med avvikande färg.

Om andra golvlinjer än vita ska förekomma bör golvet inte ha alltför starka kulörer eftersom kontrast mot de mer mättade linjefärgerna behövs för att de lätt ska kunna uppfattas.

Lämpliga färger:

	Golv	Väggar	Linjer	Linjer
			Tävling, ljusblå	Övning, blå
Svarthet	10–30	30–60	10–20	30–50
Kulörhet	< 40	< 40	20–30	50–60
Kulörton	Valfri	Valfri	R90B–B10G	R90B–B10G
Ljusreflektans	> 40%, helst > 50%	< 40%, helst 30%		
Glans	< 20			

Exempel: 3050 – Y30 R = svarthet 30, kulörhet 50, 30% rött i gulröd kulör

BEACHVOLLEYBOLL

Beachvolleyboll är ett lagspel som spelas mellan tvåmannalag på sand.

En match spelas i bäst av ett eller tre set. Ensetsmatcher tar vanligen 30–60 minuter.

Vid motion är tidsbegränsning till 60 minuter vanlig. Vid träning 60–90 minuter.

Vid tävling kan följande funktionärer förekomma:

Beachvolleyboll:

1 förstedomare

1 andredomare

1 matchsekreterare

2 linjedomare vid internationella tävlingar

6 bollrullare

Funktionärernas placering vid banan:

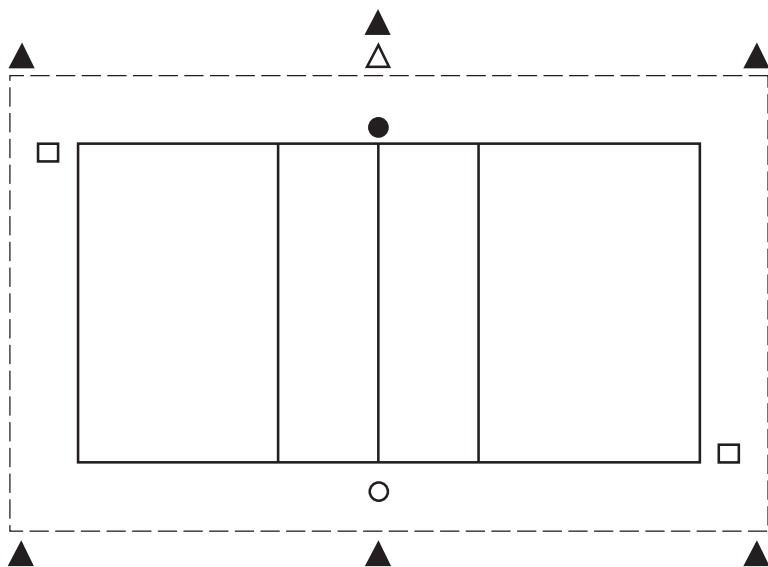
○ Förstedomare på hög stol

● Andredomare

△ Matchsekreterare

□ Linjedomare

▲ Bollrullare

Belysning

Se allmänna avsnittet om belysning.

Mått och markeringar

Alla mått i meter

Lämpliga mått

	Bredd A min	Längd B min	Höjd H min
Beachvolley	14,0	22,0	7,0

Mått-toleranser

Mått får avvika högst $5\sqrt{L}$ mm där L = måttet i m, oberoende av om måttangivelser sker med eller utan decimaler.

Regelmått (I tävlingsregler föreskrivna mått)

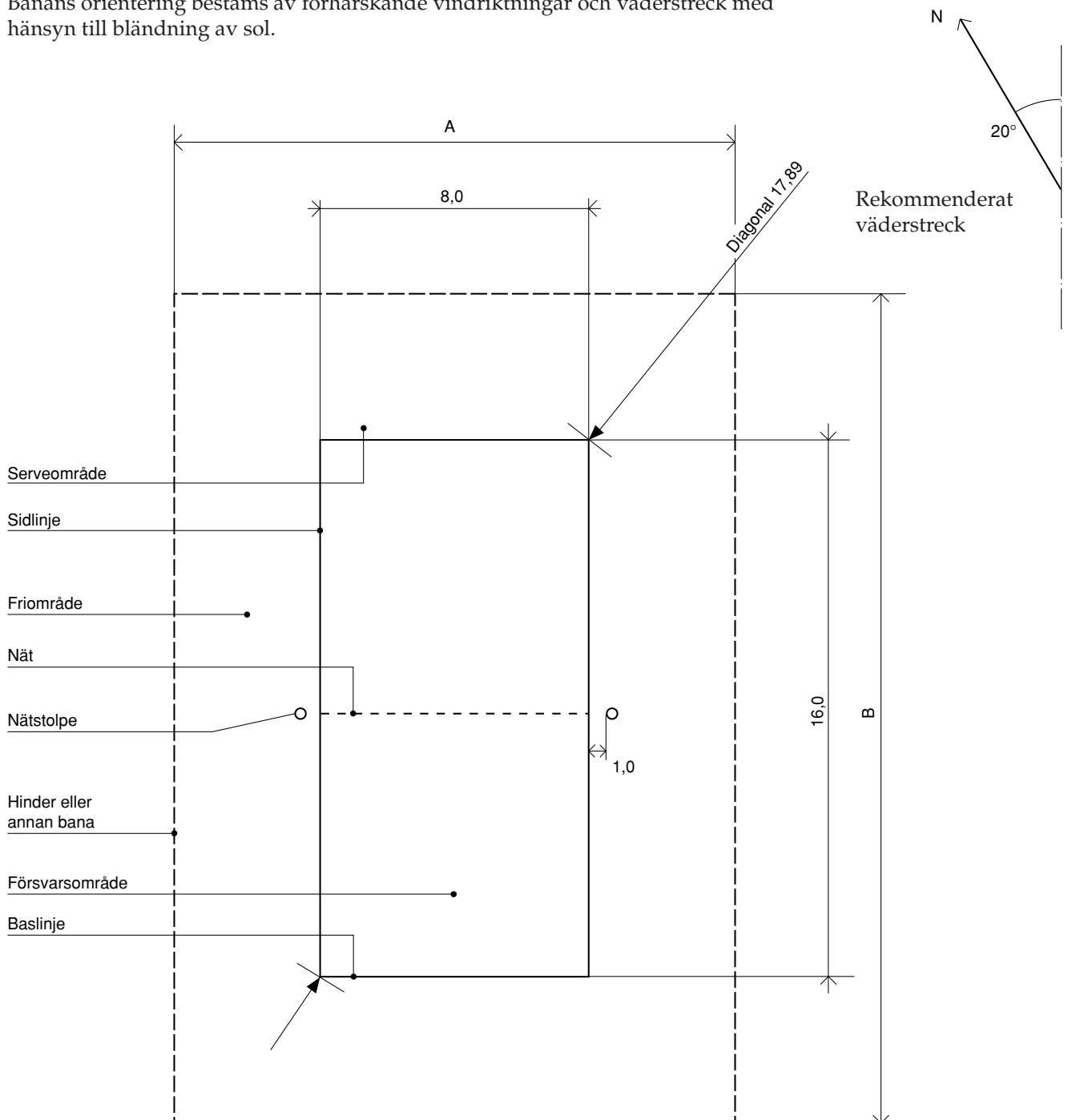
• Beachvolley	14,0	22,0	7,0
• Elit, beachvolley	15,0	25,0	–
• OS, beachvolley	18,0	26,0	–

Markeringar

Marinblå textil- eller nylonband 0,05–0,08

- Resultatmarkering:
- 2x1 siffra
 - 2x2 siffror
 - Normaltidur
 - Uppgift om utnyttjande timeouettider och spelarbyten kan finnas

Banans orientering bestäms av förhärskande vindriktningar och väderstreck med hänsyn till bländning av sol.

Nätets mått 9,0x1,0

Nätets höjd på mitten:

Herrar: seniorer och juniorer	2,43	Pojkar 15–16 år	2,24
Damer: seniorer och juniorer	2,24	Flickor 15–16 år	2,10
Pojkar 17–18 år	2,35	Pojkar och flickor –14 år	2,00
Flickor 17–18 år	2,18		

Linjer: Marinblå textil- eller nylonband 0,05–0,08

Sand på spel- och friområde: Kornstorlek 0–2, gärna tvättad eller typ sjösand.
Djup 0,4, ovanpå dränerande underlag som är täckt med fiberduk.